

BEZROBOCIE OSÓB DO 25 ROKU ŻYCIA W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM W 2012 ROKU

OPRACOWANIE:
Wydział Badań i Analiz

Szczecin 2013 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
1. Bezrobocie osób do 25 roku życia w Unii Europejskiej	4
2. Aktywność ekonomiczna ludności Polski wg BAEL GUS	5
3. Bezrobocie rejestrowane osób do 25 roku życia w Polsce	8
4. Bezrobocie rejestrowane osób do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim.....	8
5. Osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie zachodniopomorskim.....	10
6. Osoby bezrobotne do 27 roku życia, które ukończyły szkołę wyższą w województwie zachodniopomorskim.....	11
7. Bilans osób bezrobotnych do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim.....	12
8. Struktura osób bezrobotnych do 25 roku życia według wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim	15
9. Struktura osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki według zawodów i specjalności w województwie zachodniopomorskim	19
Podsumowanie	20

Wstęp

Bezrobocie wśród młodzieży stanowi jeden z poważniejszych problemów zarówno w Polsce jak i w większości krajów Unii Europejskiej. Problem bezrobocia w tej grupie osób może w przyszłości generować negatywne skutki w sferze społecznej, gospodarczej i demograficznej. Wysokie bezrobocie wśród osób poniżej 25 roku życia może doprowadzić do marginalizacji tej grupy społecznej, zniechęcenia do dalszej aktywności zawodowej, frustracji, a nawet patologii społecznych, jednak przede wszystkim może spowodować wykluczenie setek tysięcy osób zdolnych do pracy z procesów zatrudnienia. Sytuacja w jakiej znajdują się młodzi, zwłaszcza tuż po ukończeniu szkoły niejednokrotnie ich przerasta, zaś napotkane trudności w poszukiwaniu odpowiedniej pracy, zniechęcają do dalszej aktywności, co powoduje, że wielu młodych ludzi start w życie zawodowe rozpoczyna od rejestracji w urzędzie pracy. Podstawowymi czynnikami wpływającymi na bezrobocie wśród młodzieży są: wysoki poziom bezrobocia ogólnego, brak doświadczenia zawodowego oraz niedostosowanie kwalifikacji i umiejętności odpowiadającym potrzebom pracodawców, a także nieumiejętność poruszania się po rynku pracy. Aby walczyć z bezrobociem najmłodszych uczestników rynku pracy, opracowywane są specjalne projekty, a także programy skierowane do młodzieży, które mają zwiększyć ich szanse na zatrudnienie. Bezrobotni do 25 roku życia należą do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przewidziane są specjalne instrumenty i usługi dążące do aktywizacji tej grupy osób, w szczególności są to:

- staże,
- szkolenia,
- środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- stypendia z tytułu kontynuacji nauki,
- prace interwencyjne,
- roboty publiczne.

Poprawa sytuacji młodych ludzi na rynku pracy jest ściśle powiązana z poprawą koniunktury gospodarczej, a rynek pracy młodzieży jest integralną częścią ogólnego rynku pracy. Oznacza to, że wzrost bezrobocia ogólnego powoduje proporcjonalny wzrost bezrobocia wśród młodzieży natomiast odpowiednio prowadzone działania z zakresu polityki państwa mogą wpłynąć na przyrost liczby miejsc pracy, co daje gwarancję zatrudnienia dla wszystkich grup społecznych także dla uczniów, studentów i absolwentów oraz osób posiadających niewielkie doświadczenie i umiejętności zawodowe.

Niniejsze opracowanie zawiera informacje dotyczące bezrobocia wśród młodzieży do 25 roku życia, ale również przedstawia sytuację osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki oraz bezrobotnych, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia. Wykorzystane informacje statystyczne zostały opracowane na podstawie danych uzyskanych z Europejskiego Urzędu Statystycznego – Eurostat, Głównego Urzędu Statystycznego oraz sprawozdań o rynku pracy MPiPS-01 wraz z załącznikami 1 i 3.

1. Bezrobocie osób do 25 roku życia w Unii Europejskiej

W grudniu 2012 roku stopa bezrobocia wśród osób poniżej 25 roku życia według Eurostat wyniosła 23,8% w krajach znajdujących się w strefie euro (EA17) oraz 23,3% w 27 krajach Unii Europejskiej (EU27). Przed rokiem wartości te wynosiły odpowiednio 21,8% dla EA17 oraz 22,1% dla EU27. Najniższą stopę bezrobocia dla analizowanej grupy wśród krajów należących do UE zaobserwowano w Niemczech (7,8%), Austrii (9,1%), Niderlandach (10,0%), z kolei najwyższą notowano w Grecji (58,1%), Hiszpanii (55,5%).

Tabela 1. Stopa bezrobocia ogółem oraz w grupie do 25 roku życia wg krajów na koniec 2011 i 2012 roku (31.05.2013 r.)

Kraj/obszar	Stopa bezrobocia w grudniu 2011 r.	Stopa bezrobocia w grudniu 2012 r.	Zmiana (pkt proc.)	Stopa bezrobocia w grupie osób do 25 roku życia w grudniu 2011 r.	Stopa bezrobocia w grupie osób do 25 roku życia w grudniu 2012 r.	Zmiana (pkt proc.)	
EU 27	10,1	10,8	0,7	22,1	23,3	1,2	
EA 17	10,7	11,8	1,1	21,8	23,8	2,0	
EU 27	Belgia	7,1	8,1	1,0	18,4	21,4	3,0
	Bułgaria	11,7	12,5	0,8	27,0	28,4	1,4
	Czechy	6,6	7,2	0,6	18,3	19,4	1,1
	Dania	7,8	7,3	-0,5	14,6	14,1	-0,5
	Niemcy	5,6	5,4	-0,2	8,2	7,8	-0,4
	Estonia	11,1	9,8	-1,3	23,0	19,4	-3,6
	Irlandia	15,0	14,0	-1,0	30,7	28,7	-2,0
	Grecja	21,4	25,9	4,5	51,3	58,1	6,8
	Hiszpania	23,2	26,2	3,0	49,4	55,5	6,1
	Francja	9,9	10,6	0,7	23,2	25,5	2,3
	Włochy	9,5	11,4	1,9	31,8	37,9	6,1
	Cypr	9,8	13,6	3,8	25,7	31,4	5,7
	Łotwa	15,5	13,8	-1,7	30,0	24,6	-5,4
	Litwa	13,6	13,3	-0,3	30,4	24,2	-6,2
	Luksemburg	4,9	5,3	0,4	18,6	17,8	-0,8
	Węgry	10,9	11,0	0,1	27,0	28,8	1,8
	Malta	6,5	6,5	0,0	14,1	14,1	0,0
	Niderlandy	4,9	5,8	0,9	8,6	10,0	1,4
	Austria	4,2	4,7	0,5	8,2	9,1	0,9
	Polska	9,9	10,4	0,5	26,3	27,7	1,4
	Portugalia	14,5	17,3	2,8	34,9	38,9	4,0
Rumunia	7,4	6,7	-0,7	23,7	22,2	-1,5	
Słowenia	8,6	9,4	0,8	16,5	23,3	6,8	
Słowacja	13,9	14,4	0,5	33,5	34,7	1,2	
Finlandia	7,6	8,0	0,4	19,6	19,6	0,0	
Szwecja	7,8	8,0	0,2	22,7	24,2	1,5	
Wielka Brytania	8,2	7,7	-0,5	22,0	20,9	-1,1	
Spoza Unii Europejskiej	Islandia	6,6	5,6	-1,0	14,6	11,7	-2,9
	Norwegia	3,3	3,6	0,3	8,3	9,6	1,3
	Chorwacja	14,3	18,1	3,8	36,3	49,7	13,4
	Turcja	8,2	8,4	0,2	15,2	16,8	1,6
	USA	8,5	7,8	-0,7	16,7	16,3	-0,4
Japonia	4,5	4,3	-0,2	9,0	7,1	-1,9	

EU 27 - kraje znajdujące się w Unii Europejskiej, EA 17 - kraje znajdujące się w strefie euro

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie skorygowanych danych Eurostat.
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

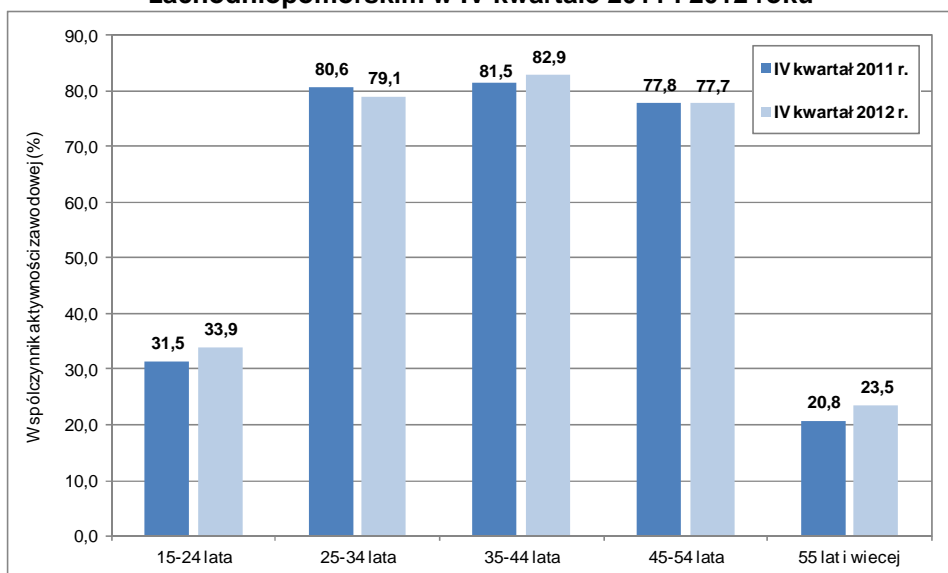
Z porównania danych w grupie osób do 25 roku życia w grudniu 2011 i 2012 roku wynika, że wzrost stopy bezrobocia notowano zarówno w strefie euro z 21,8% na 23,8% jak i w Unii Europejskiej z 22,1% na 23,3%. Największy wzrost bezrobocia w analizowanej grupie spośród krajów UE zaobserwowano w Grecji i Słowenii, po 6,8 pkt proc. Spadki stopy bezrobocia w ciągu ostatnich 12 miesięcy notowano tylko w kilku krajach, a o największych należy mówić w przypadku Litwy i Łotwy, o odpowiednio 6,2 pkt proc. i 5,4 pkt proc. W Polsce stopa bezrobocia

w grupie do 25 roku życia w grudniu 2012 roku wg Eurostat była o 1,4 pkt proc. wyższa niż na koniec 2011 roku.

2. Aktywność ekonomiczna ludności Polski wg BAEL GUS

Zgodnie z wynikami reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), w IV kwartale 2012 roku, współczynnik aktywności zawodowej¹ ludności w województwie zachodniopomorskim kształtował się na poziomie 52,7% wobec 51,0% w analogicznym okresie ubiegłego roku². Analizowany wskaźnik przyjmuje różną wartość w poszczególnych grupach wiekowych, dla zbiorowości w wieku 15 – 24 lata w IV kwartale 2012 roku wyniósł 33,9% tj. 1,9 pkt proc. więcej niż przed rokiem. Oznacza to, że tylko co trzecia młoda osoba była aktywna na rynku pracy. Największą aktywność zawodową w badanym okresie wykazywały osoby w wieku 35 – 44 lata tj. 82,9%, tj. o 2,1 pkt proc. więcej niż rok wcześniej.

Wykres 1. Współczynnik aktywności zawodowej (%) według wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2011 i 2012 roku

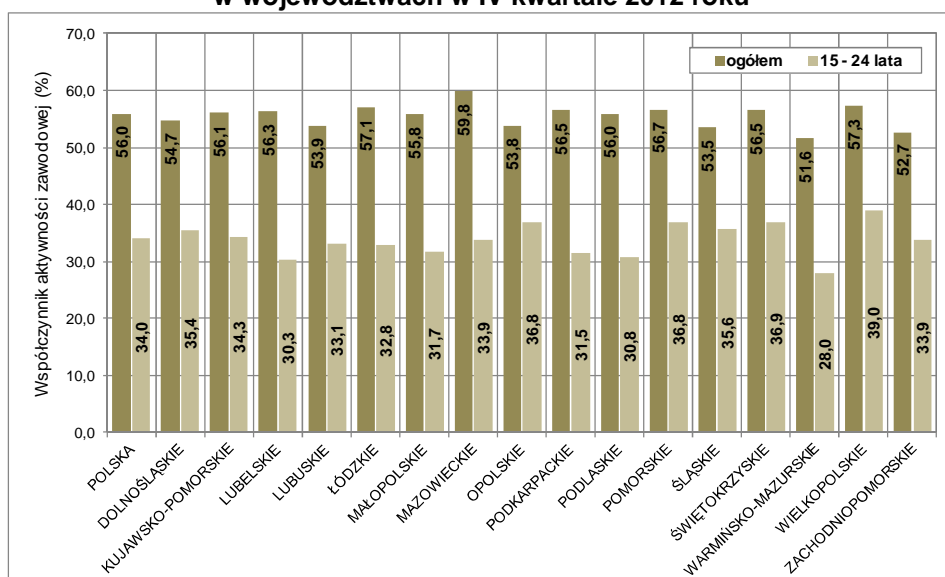
Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych GUS.

Z wykresu 2 wynika, że współczynnik aktywności zawodowej ludności w Polsce w IV kwartale 2012 roku kształtował się na poziomie 56,0%, z kolei w grupie wiekowej 15 – 24 lata wyniósł 34,0%. W zbiorze województw najniższy odsetek aktywnych zawodowo wśród osób do 25 roku życia notowano w województwie warmińsko – mazurskim tj. 28,0%. Współczynnikiem aktywności zawodowej poniżej 32% charakteryzowały się województwa lubelskie (30,3%), podlaskie (30,8%), podkarpackie (31,5%), małopolskie (31,7%). Największą aktywność zawodową wykazywali młodzi mieszkańcy województwa wielkopolskiego (39,0%), a następnie opolskiego i pomorskiego (po 36,8%).

¹ Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia).

² „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2012 r.”, Urząd Statystyczny w Szczecinie; OPRACOWANIA SYGNALNE; Szczecin, marzec 2013.

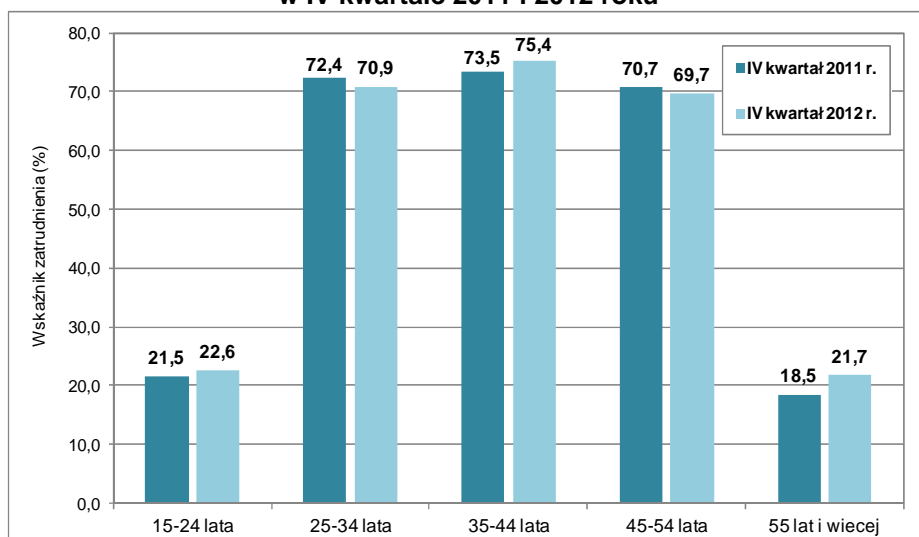
Wykres 2. Współczynnik aktywności zawodowej (%) ludności ogółem oraz w wieku 15-24 lata w województwach w IV kwartale 2012 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych GUS.

Kolejnym miernikiem sytuacji na rynku pracy wyliczonym w przypadku Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności jest wskaźnik zatrudnienia³, który w IV kwartale 2012 roku wśród ogółu badanych w województwie zachodniopomorskim wyniósł 46,6% wobec 45,0% przed rokiem. Wskaźnik zatrudnienia w grupie osób w wieku 15 – 24 lata kształtował się na poziomie 22,6% tj. 1,1 pkt proc. więcej niż w roku ubiegłym. Najwyższy odsetek pracujących znajdował się w przedziale wiekowym 35 – 44 lata tj. 75,4% wobec 73,5% w IV kwartale 2011 roku.

Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia (%) według wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2011 i 2012 roku

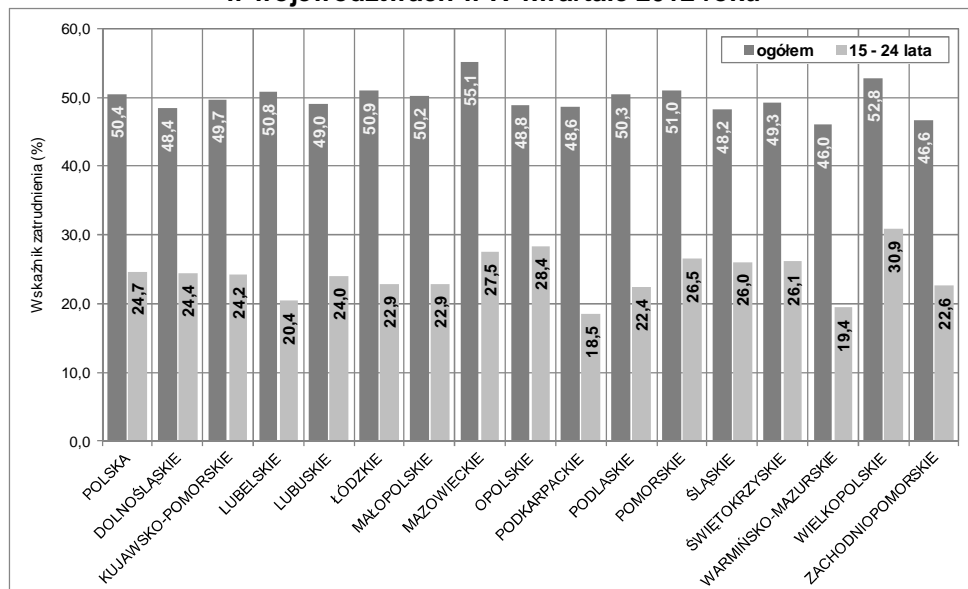
Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych GUS.

Z danych zaprezentowanych na wykresie 4 wynika, że wskaźnik zatrudnienia w Polsce w IV kwartale 2012 roku wyniósł 50,4% wobec 24,7% w grupie osób w wieku 15 – 24 lata. Najniższy udział pracujących do 25 roku życia w ogólnej liczbie ludności w tym wieku notowano

³ Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

w województwach podkarpackim – 18,5% i warmińsko – mazurskim – 19,4%. W pozostałych województwach analizowany wskaźnik kształtował się powyżej 20%. Wskaźnik zatrudnienia w grupie 15 – 24 lata powyżej 30% wyliczono w IV kwartale 2012 roku dla województwa wielkopolskiego.

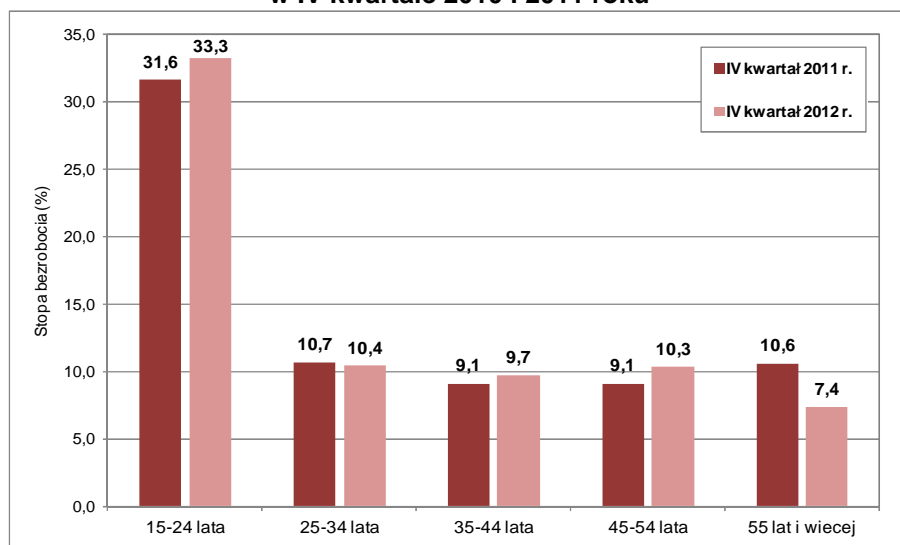
Wykres 4. Wskaźnik zatrudnienia (%) ludności ogółem oraz w wieku 15-24 lata w województwach w IV kwartale 2012 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych GUS.

Z badania GUS, realizowanego w IV kwartale 2012 roku, wynika, że w województwie zachodniopomorskim najwyższą stopę bezrobocia⁴ odnotowano w grupie osób w wieku 15 – 24 lata tj. 33,3% wobec 31,6% w IV kwartale 2011 roku. W pozostałych grupach wiekowych stopa bezrobocia kształtowała się na zbliżonym poziomie od 7,4 do 10,4%. W porównaniu z rokiem ubiegłym największy wzrost stopy bezrobocia zaobserwowano wśród osób w wieku 15 – 24 lata, o 1,7 pkt proc.

Wykres 5. Stopa bezrobocia (%) według wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2010 i 2011 roku

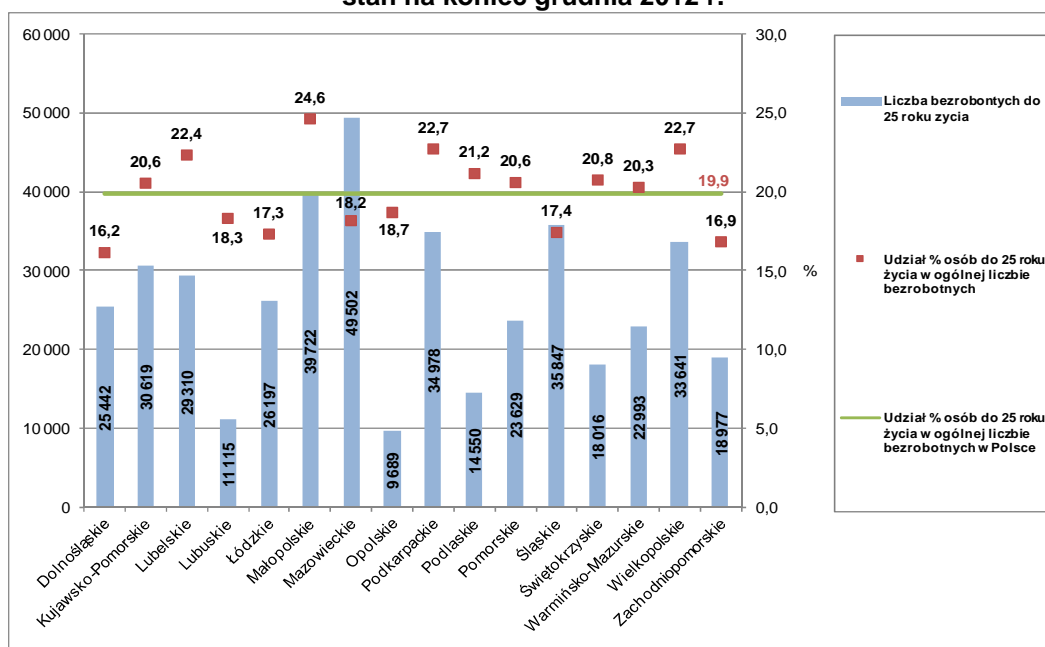
Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych GUS.

⁴ Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii. Liczona według metodologii BAEL GUS.

3. Bezrobocie rejestrowane osób do 25 roku życia w Polsce

Na koniec grudnia 2012 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy w Polsce znajdowało się 424,2 tys. osób do 25 roku życia wobec 416,1 tys. w analogicznym okresie ubiegłego roku (przyrost o 2%). Analizowana grupa stanowiła 19,9% wszystkich bezrobotnych tj. 1,1 pkt proc. mniej niż przed rokiem. Najwięcej bezrobotnych do 25 roku życia zarejestrowanych było w województwie mazowieckim – 49,5 tys. osób, a najmniej w województwie opolskim – 9,7 tys. osób. Odsetek osób z badanej grupy wśród bezrobotnych jest różnorodny. W siedmiu województwach był on niższy niż w Polsce, także w województwie zachodniopomorskim, gdzie na koniec 2012 roku kształtował się na poziomie 16,9%. Najmniejszy udział bezrobotnych do 25 roku życia odnotowano na Dolnym Śląsku – 16,2%, z kolei największy zaobserwowano w województwie małopolskim tj. 24,6%.

Wykres 6. Liczba oraz udział proc. osób bezrobotnych do 25 roku życia w województwach – stan na koniec grudnia 2012 r.

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych GUS.

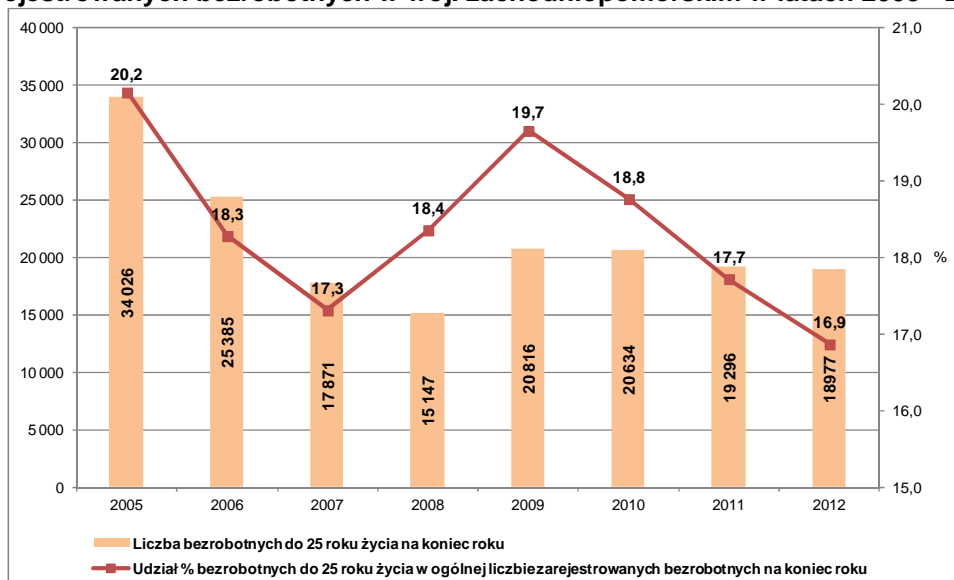
W porównaniu ze stanem z końca 2011 roku liczba bezrobotnych do 25 roku życia w ciągu 12 miesięcy wzrosła w większości województw, od 0,2% w województwie pomorskim do 6,2% w województwie dolnośląskim. Spadki liczby najmłodszych bezrobotnych zaobserwowano w pięciu województwach tj. lubuskim (o 4,2%), zachodniopomorskim (o 1,7%), podlaskim (o 1,3%), świętokrzyskim (o 1,0%), warmińsko – mazurskim (o 0,03%).

4. Bezrobocie rejestrowane osób do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim

Na koniec 2005 roku kategoria osób do 25 roku życia liczyła ponad 34 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 20,2% (najwięcej w ciągu ostatnich lat). Najniższą liczbę osób pozostających bez pracy w tej kategorii odnotowano w 2008 roku (15 147 bezrobotnych). Na koniec 2012 roku grupa bezrobotnych do 25 roku życia w porównaniu z rokiem

poprzednim zmniejszyła się o ponad 300 osób. Spadek liczby młodych bezrobotnych notowany jest od 2009 roku, podobnie jak udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych (z 19,7% na koniec 2009 roku do 16,9% na koniec 2012 roku).

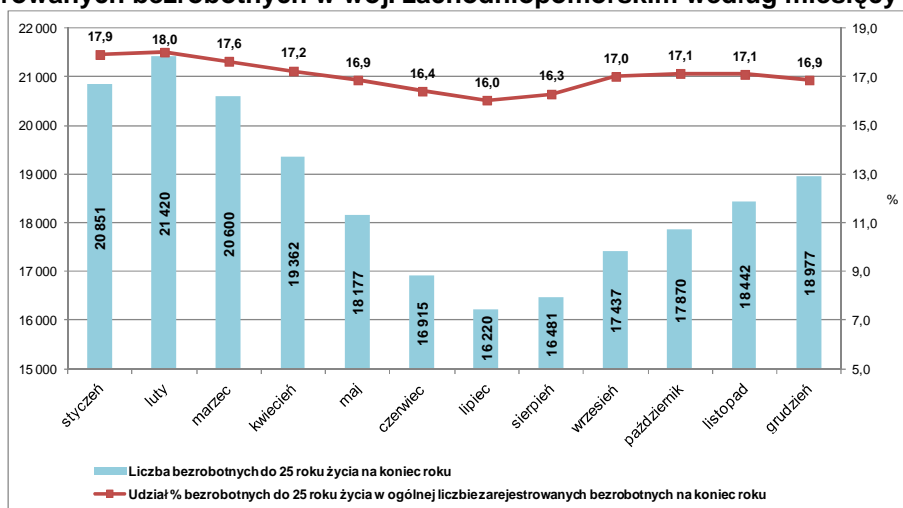
Wykres 7. Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia i ich udział proc. w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w woj. zachodniopomorskim w latach 2005 - 2012

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Na koniec stycznia 2012 roku w ewidencji powiatowych urzędów pracy występowało 20,8 tys. osób do 25 roku życia, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 17,9%. Najmniejszą liczbę osób z tej kategorii notowano w lipcu (16,2 tys. bezrobotnych, udział 16,0%), natomiast największą w lutym (21,4 tys. bezrobotnych, udział 18,0%).

Wykres 8. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w woj. zachodniopomorskim według miesięcy w 2012 r.

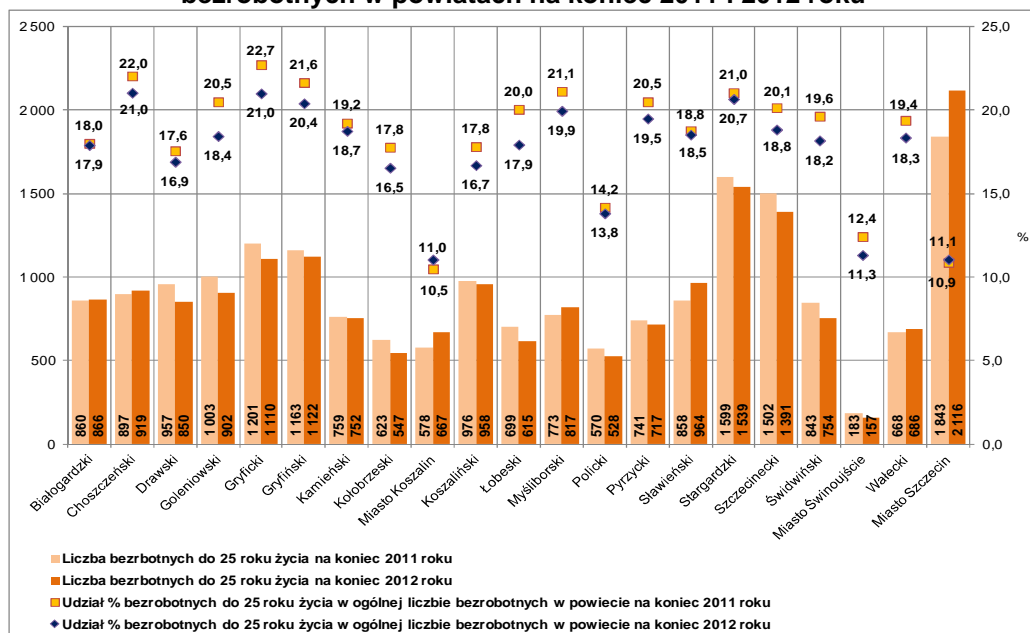

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Według stanu na koniec 2012 roku udział osób bezrobotnych do 25 roku życia w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim wyniósł 16,9% tj. 0,8 pkt proc. mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Najwięcej bezrobotnych do 25 roku życia na koniec 2012 roku znajdowało się w ewidencji PUP w Szczecinie – 2,1 tys. wobec

1,8 tys. przed rokiem Ponad 1,5 tys. młodych bezrobotnych znajdowało się także w rejestrach PUP w Stargardzie Szczecińskim. Zdecydowanie mniej bezrobotnych z analizowanej kategorii ewidencjonowano w PUP w Świnoujściu – 157 osób.

Wykres 9. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia oraz ich udział proc. w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2011 i 2012 roku

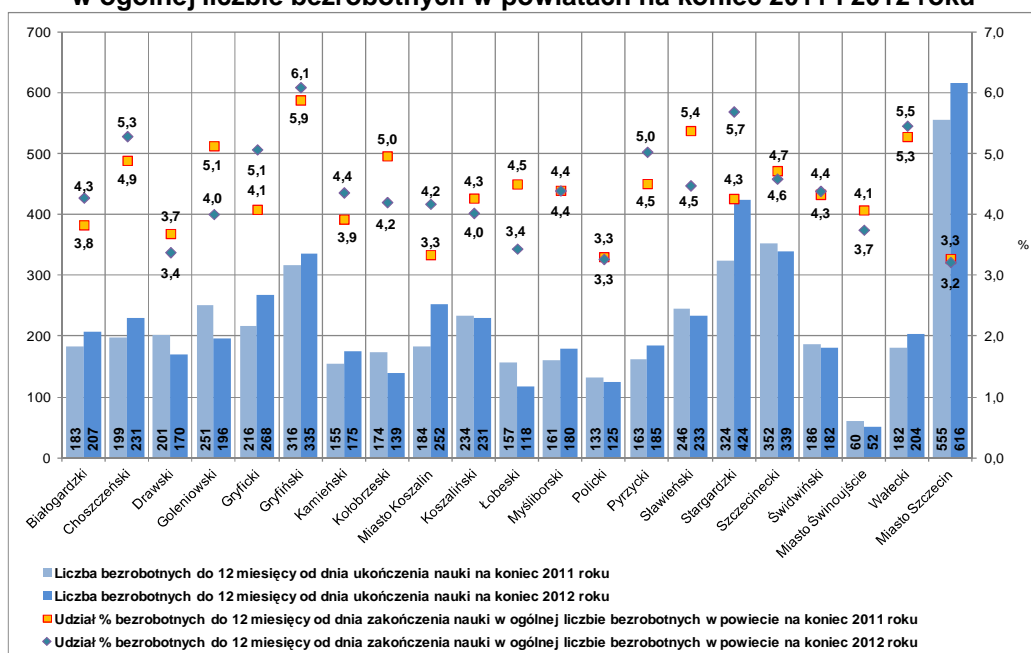
Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

Najwyższy udział bezrobotnych z analizowanej kategorii na koniec 2012 roku odnotowano w powiatach: choszczeńskim i gryfickim, po 21%, z kolei najniższy w miastach na prawach powiatu: Koszalin – 11,0%, Szczecin – 11,1%, Świnoujście – 11,3%. W porównaniu z końcem 2011 roku wzrost udziału analizowanej grupy wśród wszystkich bezrobotnych notowano w największych miastach regionu tj. Koszalinie (o 0,6 pkt proc.) i Szczecinie (o 0,2 pkt proc.). Spadki w udziale bezrobotnych do 25 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych w danym powiecie odnotowano w pozostałych powiatach, od 0,1 pkt proc. w powiecie białogardzkim do 2,1 pkt proc. w powiatach goleniowskim i łobeskim.

5. Osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie zachodniopomorskim

Na koniec 2012 roku na grupę bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki składało się ponad 4,9 tys. osób wobec 4,6 tys. osób w analogicznym okresie roku ubiegłego. Osoby, które w ciągu analizowanego roku zakończyły edukację stanowiły 4,3% wszystkich bezrobotnych (tak jak przed rokiem). Na koniec 2012 roku spośród powiatów największym udziałem badanej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych charakteryzował się powiat gryfiński – 6,1%. Ponad 5% udziału zaobserwowano także w ewidencji PUP w Stargardzie, Wałczu, Choszcznie, Gryficach, Pyrzycach. Najmniejszy odsetek bezrobotnych z rozpatrywanej kategorii notowano w powiecie: Miasto Szczecin (3,2%), polickim (3,3%), drawski i łobeskim (po 3,4%), Miasto Świnoujście (3,7%).

Wykres 10. Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki oraz ich udział proc. w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2011 i 2012 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

W porównaniu z końcem 2012 roku największy spadek udziału osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki odnotowano w powiecie goleniowskim i łobeskim, po 1,1 pkt proc. W ciągu analizowanego roku największy wzrost udziału badanej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych notowano w powiecie stargardzkim, o 1,4 pkt proc.

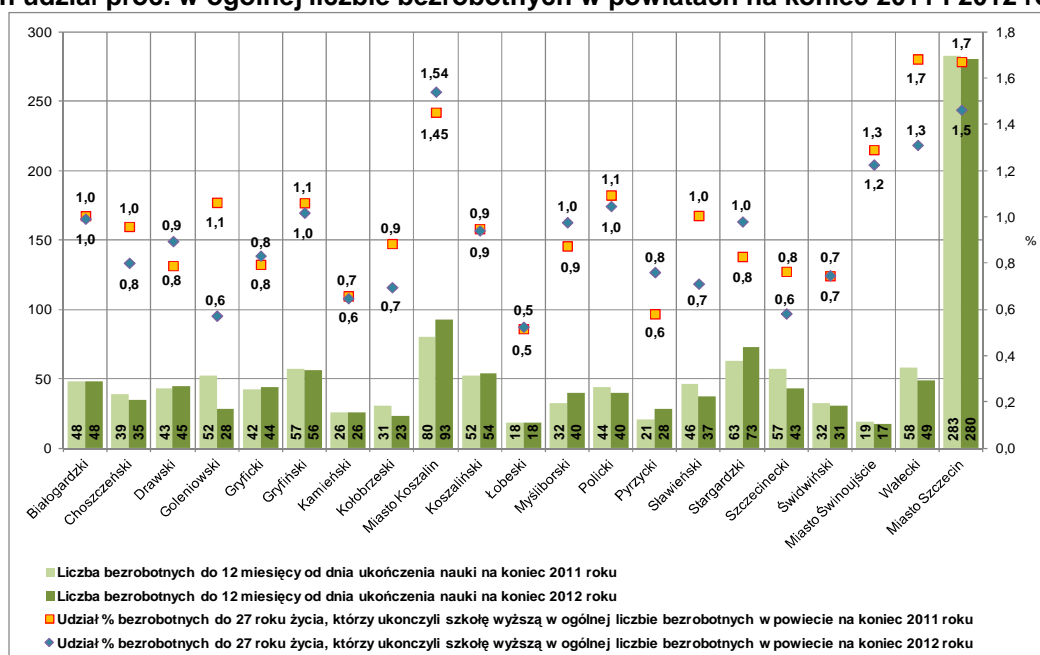
W ciągu 2012 roku do ewidencji powiatowych urzędów pracy z województwa zachodniopomorskiego włączono łącznie około 12,6 tys. osób, które niedawno zakończyły edukację wobec blisko 12,8 tys. w 2011 roku. Pracę w analizowanym roku znalazło 3,8 tys. osób z rozpatrywanej grupy wobec 4,4 tys. w 2011 roku.

W porównaniu z 2011 rokiem zauważalny jest wzrost liczby zgłoszonych do urzędów pracy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej skierowanych do osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. W 2012 roku zgłoszono 165 takich ofert wobec 83 w poprzednim roku.

6. Osoby bezrobotne do 27 roku życia, które ukończyły szkołę wyższą w województwie zachodniopomorskim

Na koniec 2012 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego znajdowało się 1 108 osób do 27 roku życia, które zakończyły naukę na uczelni wyższej. W porównaniu z końcem 2011 roku liczba osób w analizowanej kategorii zmniejszyła się o 35 osób. Bezrobotni z tej grupy stanowili tak jak na koniec 2011 roku 1% wszystkich bezrobotnych w województwie. Największym odsetkiem analizowanej grupy charakteryzował się powiat Miasto Koszalin i Miasto Szczecin (po 1,5%), z kolei najmniejszym powiat łobeski – 0,5%.

Wykres 11. Liczba bezrobotnych, którzy ukończyli szkołę wyższą, do 27 roku życia oraz ich udział proc. w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec 2011 i 2012 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

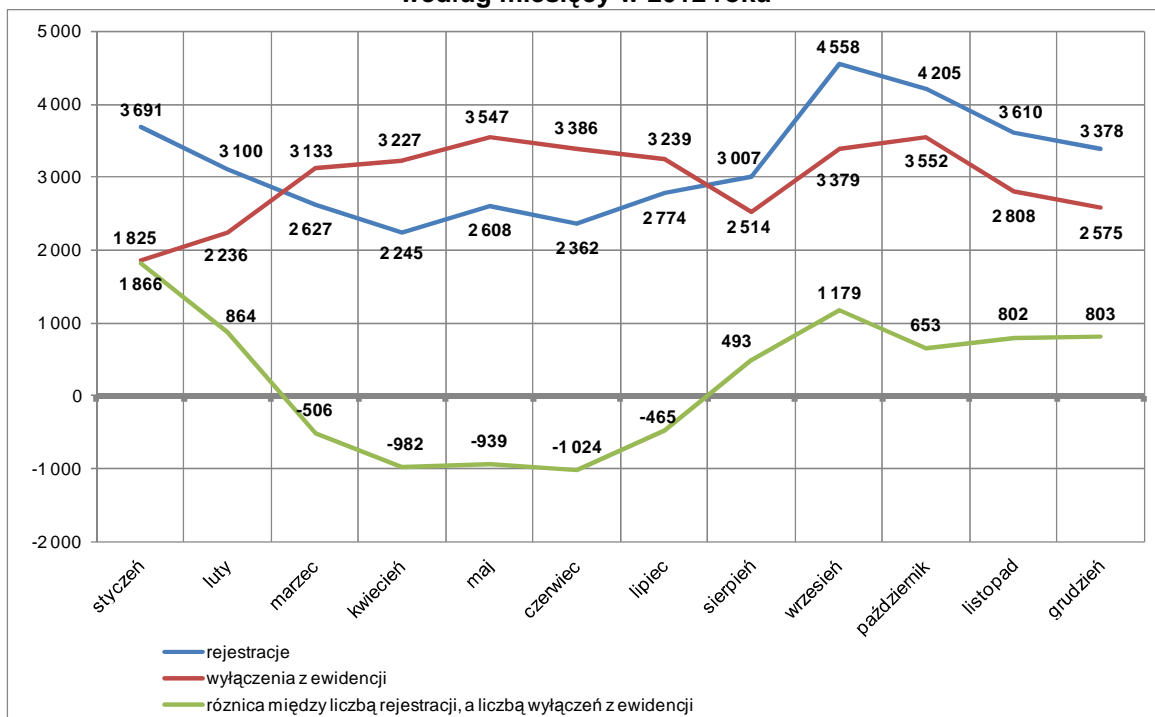
W stosunku do stanu z końca 2011 roku największy spadek udziału osób do 27 roku życia, które ukończyły szkołę wyższą notowano w powiecie goleniowskim, o 0,5 pkt proc. Odwrotną sytuację zaobserwowano w powiecie pyrzyckim i stargardzkim, gdzie wzrost udziału był największy wśród powiatów i wyniósł po 0,2 pkt proc.

W 2012 roku w urzędach pracy w województwie zachodniopomorskim zarejestrowano 3,5 tys. osób do 27 roku życia, które ukończyły szkołę wyższą (w ciągu ostatnich 12 miesięcy) wobec blisko 4 tys. w roku wcześniejszym. W tym czasie pracę podjęły 1 403 osoby z tej grupy, o 408 osób mniej niż w 2011 roku.

7. Bilans osób bezrobotnych do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim

W ciągu 2012 roku do ewidencji powiatowych urzędów pracy włączono 38,2 tys. osób do 25 roku życia, podczas gdy w tym czasie wyłączono z ewidencji 35,5 tys. młodych osób czyli w analizowanym okresie zarejestrowano o 2,7 tys. osób więcej niż wyrejestrowano. Zdecydowaną przewagą rejestracji notowano w miesiącach jesienno – zimowych (sezonowość na rynku pracy), z maksimum we wrześniu, październiku (ponad 4 tys. osób). Odwrotną sytuację obserwowano od marca do lipca, z wyraźną przewagą liczby wyłączeń w czerwcu (o ponad 1 tys. osób).

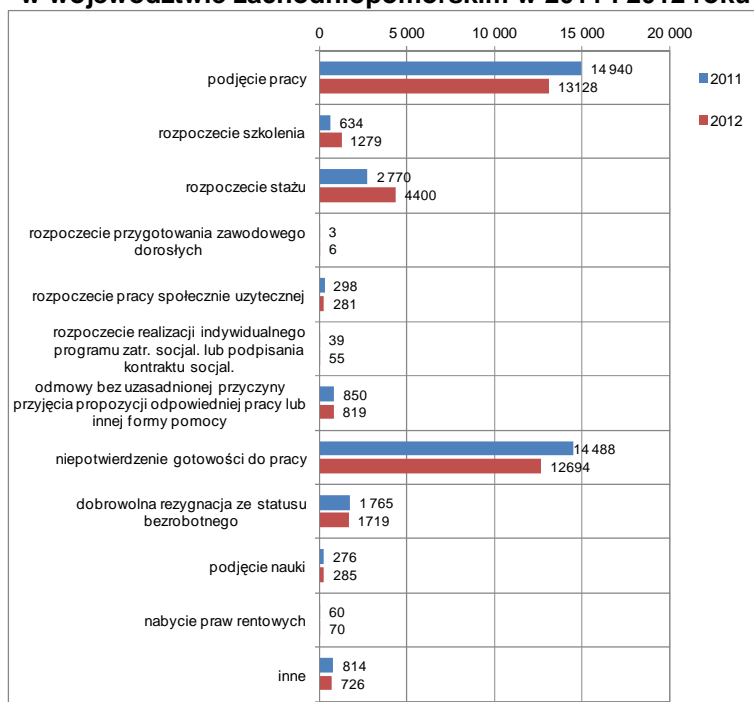
Wykres 12. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia zarejestrowanych oraz wyłączonych z ewidencji bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim według miesięcy w 2012 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Główną przyczyną wyłączeń z ewidencji bezrobotnych do 25 roku życia w 2012 roku było podjęcie pracy – 13,1 tys. osób, co stanowiło 37,0% wszystkich wyłączeń (14,9 tys. tj. 40,4% w zeszłym roku). Kolejnym znaczącym powodem wyrejestrowań w analizowanej grupie było niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy tj. 12,7 tys. osób (35,8%) wobec 14,5 tys. osób (39,2%) w 2011 roku. Na czas odbywania programu stażu, bądź szkoleń bezrobotni są wyłączani z rejestrów urzędów pracy. W 2012 roku program stażu rozpoczęło 4,4 tys. osób do 25 roku życia czyli wyraźnie więcej niż przed rokiem, kiedy na staż skierowano blisko 2,8 tys. osób z analizowanej grupy. Wzrost zaktywizowanych w ramach programu stażu zauważalny jest jeśli porówna się odsetek wyłączeń z powodu rozpoczęcia stażu w 2011 i 2012 roku. W analizowanym roku było to 12,4%, a rok wcześniej 7,5%. Na poprawę sytuacji w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych miało wpływ zwiększenie środków finansowych przeznaczonych na ten cel. Kolejną popularną formą aktywizacji są szkolenia, na które w 2012 roku skierowano około 1,3 tys. osób tj. 3,6% wszystkich wyłączonych z ewidencji. W analizowanym roku na szkolenia skierowano 645 osób więcej niż w 2011 roku. W 2012 roku zauważalna liczba osób do 25 roku życia dobrowolnie zrezygnowała ze statusu bezrobotnego – 1,7 tys. osób, a 819 osób odmówiło bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy.

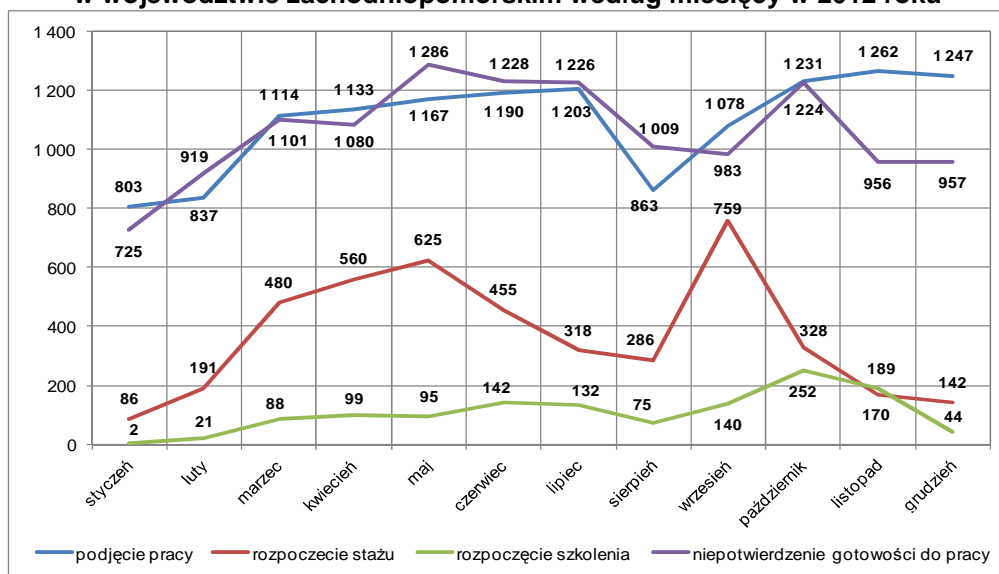
Wykres 13. Powody wyłączeń z ewidencji bezrobotnych do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim w 2011 i 2012 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

W porównaniu z 2011 rokiem odnotowano mniejszą liczbę wyłączeń z ewidencji osób do 25 roku życia z powodu podjęcia pracy (o ponad 1,8 tys. osób), głównie niesubsydiowanej (89,5% wszystkich podjęć pracy młodych bezrobotnych w 2012 roku). Z zaangażowanych środków finansowych w 2012 roku najwięcej bezrobotnych do 25 roku życia z województwa zachodniopomorskiego podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudniania bezrobotnego – 418 osób (465 w ub. r.), 387 osób skierowano do prac interwencyjnych (475 w ub. r.), 284 osoby podjęły działalność gospodarczą (226 w ub. r.), a 282 osoby otrzymały pracę w ramach robót publicznych (217 w ub. r.).

Wykres 14. Główne przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim według miesięcy w 2012 roku

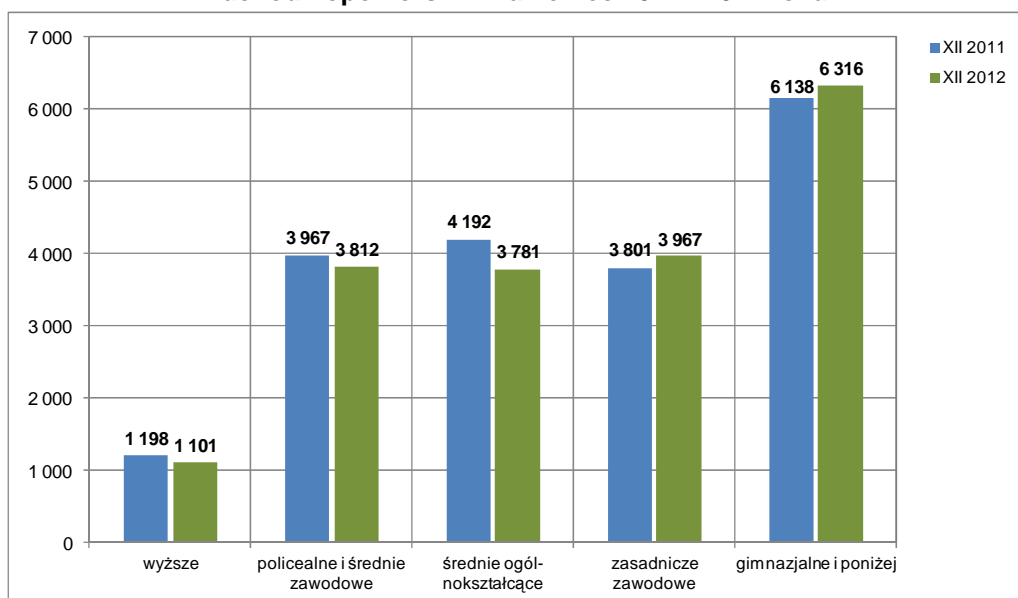

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

8. Struktura osób bezrobotnych do 25 roku życia według wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim

Z analizy wykresu 15 wynika, że na koniec 2012 roku spośród wszystkich bezrobotnych do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim największa liczba osób dokumentowała wykształcenie gimnazjalne, bądź niższe – 6,3 tys. osób czyli co trzeci młody bezrobotny (31,8% przed rokiem). Zbliżony odsetek bezrobotnych z analizowanej grupy posiadał wykształcenie zasadnicze zawodowe – 20,9%, policealne i średnie zawodowe – 20,1% oraz średnie ogólnokształcące – 19,9%. Dyplom uczelni wyższej posiadało 1,1 tys. osób do 25 roku życia, stanowiących 5,8% osób z analizowanej grupy (6,2% w ubiegłym roku).

Wykres 15. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia według wykształcenia w województwie zachodniopomorskim na koniec 2011 i 2012 roku

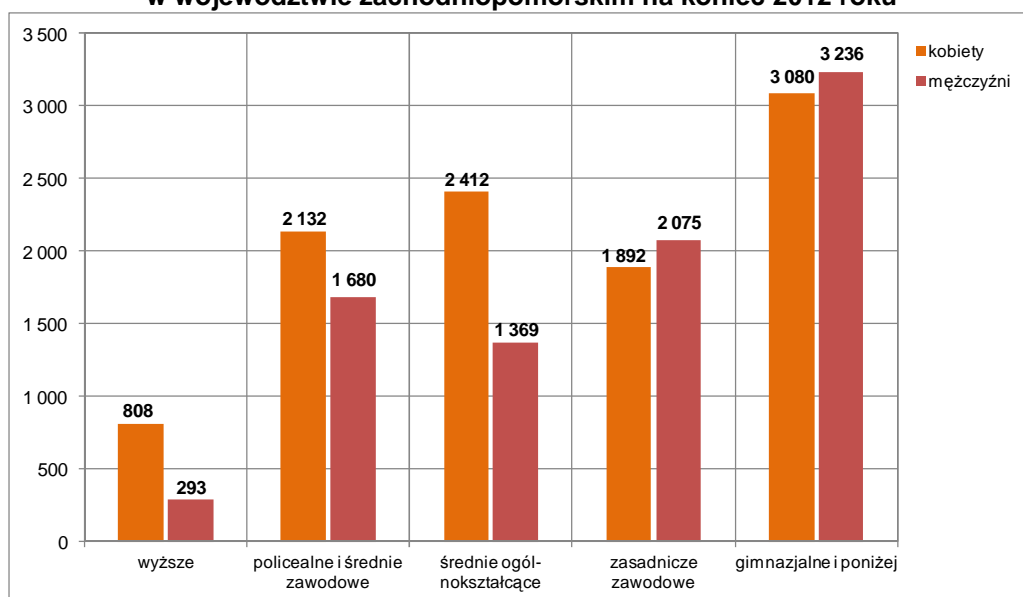

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-01.

W porównaniu z danymi z końca 2011 roku największy spadek liczby bezrobotnych notowano w grupie z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, o ponad 400 osób, a następnie wśród osób, które dokumentowały wykształcenie policealne lub średnie zawodowe, o 155 osób i wykształcenie wyższe, o 97 osób. Zbliżony przyrost liczby młodych bezrobotnych notowano w grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym i gimnazjalnym i niższym, o odpowiednio 166 i 178 osób.

Strukturę bezrobotnych do 25 roku życia według wykształcenia różnicuje płeć, co przedstawiono na wykresie 16. Wynika z niego, że bezrobotne kobiety z analizowanej grupy znajdujące się w ewidencji urzędów pracy na koniec 2012 roku przeważają w grupach z wykształceniem wyższym niż zasadnicze zawodowe. Ponad połowa z nich zdobyła wykształcenie średnie lub wyższe, podczas gdy w przypadku bezrobotnych mężczyzn odsetek ten wyniósł około 40%. Znaczna przewaga liczbowa kobiet zauważalna jest w grupie osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o ponad 1 tys. osób).

Wykres 16. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia według wykształcenia z podziałem na płeć w województwie zachodniopomorskim na koniec 2012 roku

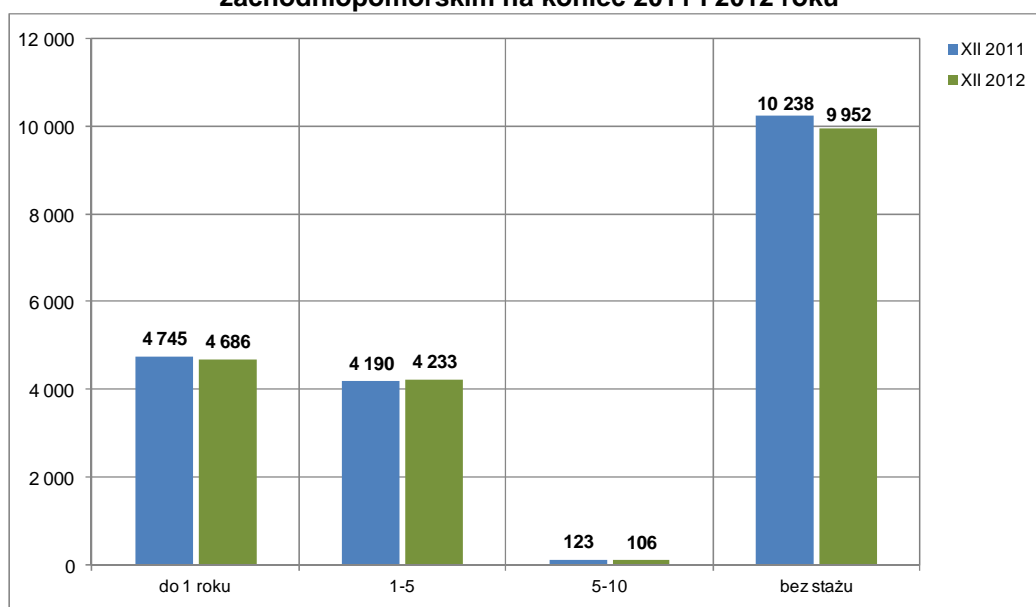

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01, załącznik 1.

Na koniec 2012 roku w strukturze bezrobotnych kobiet do 25 roku życia osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe stanowiły 29,8%, a wykształcenie wyższe 7,8%. W grupie bezrobotnych mężczyzn z analizowanej grupy osoby te stanowiły odpowiednio 37,4% i 3,4%.

Na wykresie 17 zaprezentowano dane dotyczące struktury osób bezrobotnych do 25 roku życia według stażu pracy na koniec 2012 roku. Wynika z nich, że najwięcej młodych bezrobotnych nie posiadało jakiegokolwiek stażu pracy – około 10 tys. osób tj. 52,4% (53,1% na koniec zeszłego roku). Co czwarty bezrobotny dokumentował roczne doświadczenie zawodowe, a 22,3% zarejestrowanych posiadało staż pracy od 1 roku do 5 lat. Na koniec 2012 roku 106 osób do 25 roku życia przepracowało ponad 5 lat, co stanowiło 0,6% zarejestrowanych.

Wykres 17. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia według stażu pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec 2011 i 2012 roku

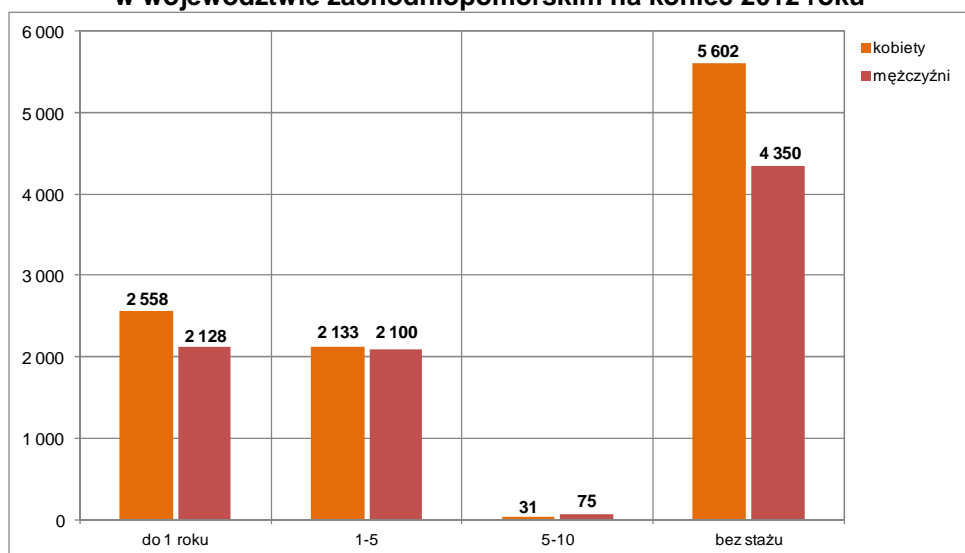

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W porównaniu ze stanem sprzed 12 miesięcy w największym stopniu zmniejszyła się liczba zarejestrowanych do 25 roku życia, którzy nie posiadali stażu pracy, o 286 osób. Niewielki wzrost zaobserwowano w grupie ze stażem od 1 roku do 5 lat (o 43 osoby). W pozostałych grupach wyodrębnionych na podstawie długości stażu pracy notowano niewielkie spadki w liczbie bezrobotnych.

Z danych umieszczonych na wykresie 18 wynika, że liczba kobiet do 25 roku życia nie posiadających stażu pracy wyraźnie przewyższa liczbę mężczyzn w tej grupie, o ponad 1,2 tys. osób. Przewagę liczbową mężczyzn notowano jedynie wśród osób posiadających staż pracy od 5 do 10 lat. Na koniec 2012 roku większość kobiet do 25 roku życia nie miała doświadczenia na rynku pracy – 54,3%. Co czwarta zarejestrowana posiadała roczny staż pracy, a najdłuższe doświadczenie, ponad 5-letnie dotyczyło 0,3% kobiet z analizowanej kategorii.

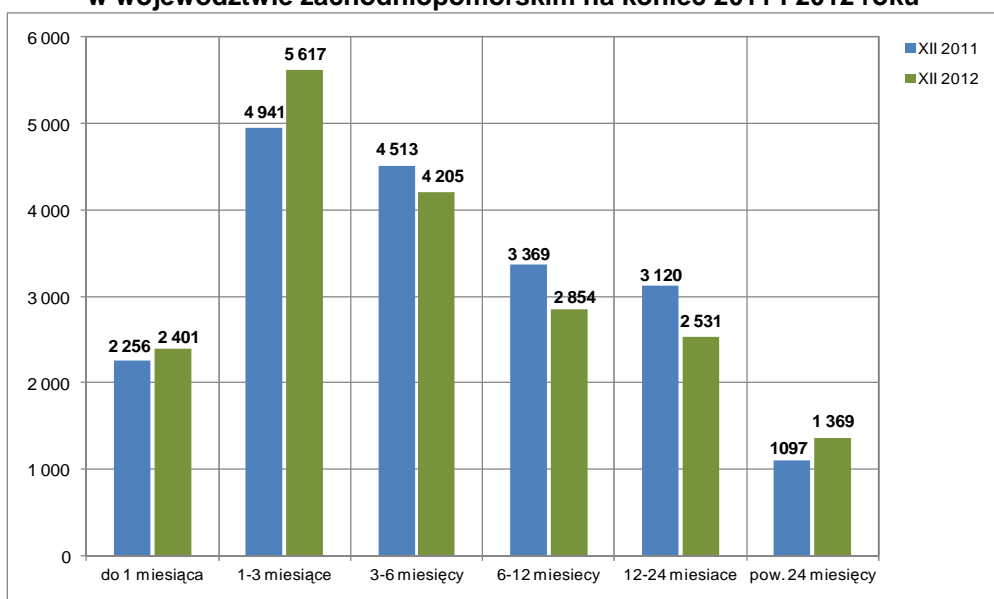
Wykres 18. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia według stażu pracy z podziałem na płeć w województwie zachodniopomorskim na koniec 2012 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01, załącznik 1.

Z wykresu 19 wynika, że na koniec 2012 roku największa liczba bezrobotnych do 25 roku życia pozostawała w ewidencji powiatowych urzędów pracy od 1 do 3 miesięcy – 5,6 tys. (29,6%), a następnie od 3 do 6 miesięcy – 4,2 tys. (22,2%). 2,4 tys. młodych bezrobotnych znajdowało się w rejestrach od 1 miesiąca tj. 12,7%, z kolei z usług urzędów pracy od ponad dwóch lat korzystało 7,2% zarejestrowanych z analizowanej kategorii.

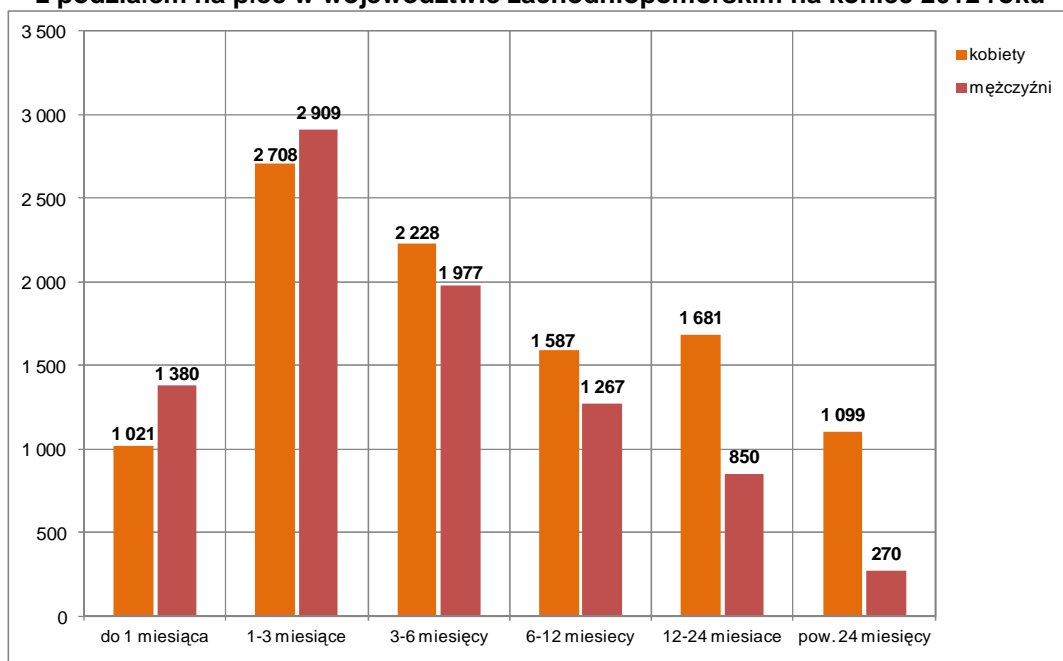
Wykres 19. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia według czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec 2011 i 2012 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01, załącznik 1.

W ciągu 12 miesięcy zwiększyła się liczba bezrobotnych do 25 roku życia będących krótko w ewidencji urzędów pracy tj. do 3 miesięcy oraz powyżej dwóch lat. Spadek liczby młodych bezrobotnych notowano wśród osób korzystających z usług urzędów pracy od 3 do 24 miesięcy.

Wykres 20. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia według czasu pozostawania bez pracy z podziałem na płeć w województwie zachodniopomorskim na koniec 2012 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01, załącznik 1.

W zbiorowości bezrobotnych kobiet do 25 roku życia 26,2% zarejestrowanych pozostawało w rejestrach PUP od 1 do 3 miesięcy, a 21,6% od 3 do 6 miesięcy. 10,6% młodych bezrobotnych kobiet znajdowało się w ewidencji od ponad 24 miesięcy. Z wykresu nr 20 wynika, że wyraźnie więcej kobiet niż mężczyzn korzysta dłużej z pomocy urzędów pracy tj. powyżej 3 miesięcy.

9. Struktura osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki według zawodów i specjalności w województwie zachodniopomorskim

Wśród blisko 4,9 tys. osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zarejestrowanych na koniec 2012 roku, 1,9 tys. osób tj. prawie 40% bezrobotnych nie posiadało jakiegokolwiek zawodu (33% na koniec 2011 roku). Z danych w tabeli 2 wynika, że najwięcej osób będących w rejestrach urzędów pracy na koniec roku, uzyskało zawód mieszczący się w grupie wielkiej *Specjaliści* – 875 osób (955 osób na koniec 2011 roku), czyli te, które w ciągu ostatnich 12 miesięcy zakończyły edukację na uczelni wyższej. Kolejne liczne grupy zawodów to *Pracownicy usług i sprzedawcy* – 764 osoby oraz *Technicy i inny średni personel* – 547 osób. Największą przewagą liczbą bezrobotnych kobiet, które w ciągu 2012 roku zakończyły naukę notowano w grupach *Pracownicy biurowi* oraz *Pracownicy usług i sprzedawcy*, w których stanowiły odpowiednio 81,2% i 81,0%.

Tabela 2. Osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wielkich grup zawodów w województwie zachodniopomorskim na koniec 2011 i 2012 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki na koniec <u>2011</u> roku		Bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki na koniec <u>2012</u> roku	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Sily zbrojne	0	0	1	0
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2	0	10	3
Specjaliści	955	610	875	594
Technicy i inny średni personel	662	371	547	302
Pracownicy biurowi	137	116	138	112
Pracownicy usług i sprzedawcy	724	584	764	619
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	27	14	23	16
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	477	50	447	63
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	19	4	30	10
Pracownicy przy pracach prostych	87	51	109	68
Bez zawodu	1 542	873	1 918	1 044
Bezrobotni	4 632	2 673	4 862	2 831

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01, załącznik 3.

Najwięcej osób znajdujących się w rejestrach urzędów pracy na koniec 2012 roku, w ciągu ostatnich 12 miesięcy uzyskało następujące zawody:

- Sprzedawca – 305 osób, w tym 89,2% stanowiły kobiety (272 osoby);
- Kucharz małej gastronomii – 158 osób, w tym 60,1% kobiet (95 osób);
- Mechanik pojazdów samochodowych – 109 osób;
- Fryzjer – 102 osoby, w tym 96,1% kobiet (98 osób);
- Ekonomista – 84 osoby, w tym 65,5% kobiet (55 osób);
- Technik żywienia i gospodarstwa domowego – 64 osoby, w tym 81,3% kobiet (52 osoby);
- Pedagog – 61 osób, w tym 90,2% kobiet (55 osób);

Podsumowanie

Według danych Eurostat stopa bezrobocia w grupie osób do 25 roku życia w Polsce na koniec 2012 roku kształtowała się na poziomie 27,7% wobec 26,3% w analogicznym okresie roku ubiegłego.

W rejestrach urzędów pracy w Polsce na koniec 2012 roku znajdowało się 424,2 tys. osób do 25 roku życia, stanowiących 19,9% wszystkich bezrobotnych (21,0% przed rokiem). Spośród województw największym odsetkiem młodych bezrobotnych charakteryzowało się województwo małopolskie – 24,6%, natomiast najniższy notowano na Dolnym Śląsku – 16,2%.

W województwie zachodniopomorskim na koniec grudnia 2012 roku blisko 19 tys. młodych osób poszukiwało pracy, co stanowiło 16,9% wszystkich bezrobotnych. Wśród powiatów największym udziałem osób młodych w rejestrach charakteryzowały się powiaty choszczeński i gryficki - po 21,0%, stargardzki – 20,7%, gryfiński – 20,4%. Najmniejszy odsetek analizowanej grupy notowano w miastach na prawach powiatu tj. Koszalin – 11,0%, Szczecin – 11,1%, Świnoujście – 11,3%.

Główną przyczynę wyłączeń z ewidencji bezrobotnych do 25 roku życia w 2012 roku w województwie zachodniopomorskim stanowiło podjęcie pracy – 13,1 tys. osób tj. 37,0%, a następnie wyrejestrowania spowodowane były niepotwierdzeniem gotowości do pracy – 12,7 tys. osób (35,8%). W 2012 roku na staż skierowano 4,4 tys. młodych bezrobotnych, co stanowiło 12,4% wszystkich wyłączeń z ewidencji, program szkolenia rozpoczęło blisko 1,3 tys. osób z analizowanej grupy.

Poddając analizie strukturę bezrobotnych do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim można zauważyć, że wśród bezrobotnych w tej kategorii najwięcej osób posiadało wykształcenie gimnazjalne lub niższe – 33,3%, ponad połowa nie posiadała jakiegokolwiek stażu pracy (52,4%), a najwięcej osób pozostawało w rejestrach urzędów pracy od 1 do 3 miesięcy – 29,6%. Wykształcenie wyższe dokumentowało 5,8% młodych bezrobotnych. W ewidencji urzędów pracy od ponad roku znajdowało się 20,5% zarejestrowanych do 25 roku życia.

Na koniec 2012 roku w rejestrach urzędów pracy w województwie zachodniopomorskim znajdowało się ponad 4,9 tys. osób, które w okresie ostatnich 12 miesięcy zakończyły naukę. W zbiorowości tej znajdowało się 1,9 tys. osób bez zawodu. Z pozostałej grupy bezrobotnych, którzy w ciągu ostatniego roku uzyskali zawód największe grupy zarejestrowanych tworzyli *Specjaliści* (875 osób), *Pracownicy usług i sprzedawcy* (764 osoby) oraz *Technicy i inny średni personel* (547 osób). Analiza liczby absolwentów według zawodów i specjalności wykazała, że na koniec 2012 roku najwięcej zarejestrowanych uzyskało w ciągu ostatniego roku zawód sprzedawca, a następnie kucharz małej gastronomii, mechanik pojazdów samochodowych, fryzjer, ekonomista, technik ekonomista, technik żywienia i gospodarstwa domowego, pedagog.

Osoby do 25 roku życia mają utrudniony start na rynku pracy, co związane jest często z brakiem potrzebnego doświadczenia oraz kwalifikacji, istotnych dla potencjalnego pracodawcy. Brak pierwszego wyniku z młodego wieku bezrobotnego ale także z braku jakiegokolwiek aktywności zawodowej np. w czasie studiów. Natomiast kwalifikacji nie posiadają osoby, które zakończyły edukację na poziomie liceum ogólnokształcącego lub ich edukacja skończyła się na etapie szkolnym. Osoby te według danych z końca 2012 roku stanowiły ponad połowę wszystkich bezrobotnych do 25 roku życia. Z drugiej strony osoby które nie tak dawno otrzymały dokument potwierdzający nabyte kwalifikacje, z punktu widzenia pracodawcy nie posiadają niezbędnej praktyki w zawodzie. Szansą na

zdobyćcie jakiegokolwiek doświadczenia są programy stażu kierowane do osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, jednakże staż w danej placówce nie zawsze gwarantuje późniejsze zatrudnienie, a decyzja należy do pracodawcy. Ze statystyk wynika, że w 2012 roku w stosunku do roku ubiegłego sytuacja w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych wyraźnie się poprawiła, a na staż skierowano ponad 600 osób więcej. Problem ze znalezieniem zatrudnienia wynika także z niedopasowania profili kształcenia z potrzebami rynku pracy. W rejestrach urzędów pracy nadal dominującą grupę stanowią osoby w zawodzie sprzedawca czy kucharz małej gastronomii. W ostatnich latach notuje się także przyrost liczby osób z dyplomem uczelni wyższej tj. m.in. ekonomistów, pedagogów, politologów.